

II. FELADATLAP

CSAPAT NEVE: _____	
IRÁNYÍTÓ TANÁR:	
CSAPATTAGOK:	1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ:

2017. január 13.

I. FELADATSOR

Ezek a virágok nyíltak a régi Zimán-ház kertjében is, ahol gyermekkoromat töltöttem: piros mályva, papsajt, jézusszíve, bazsali, rezeda meg kisasszonycipő. Csakhogy az nagy, igen nagy kert volt - a Zimánok városi telke -, hajdanában elnyúlt a Hétsástoll utcáig s a Hajdúvárosig; később, hogy a Megye utca jobban kiépült, két-három házhelyet is adott el belőle jó nagy pénzeken, a mi grószink - Zimán nagymama. De azért még mikor mi játszódtunk benne, jó messzire lehetett szaladni az ólaktól s a régi aszaló romjától a bodzafás sarokban a "hűs lóca"-ig; a veteményeságyakon túl az elhagyott méhes félszeréig. Igen-igen téresek, sok mindent befogadók tudnak lenni az ilyen gyerekkori kertek. Tavaly, mikor végleg bontották azt az öreg házat (most új gőzfürdő van a helyén), arra jártam egyszer, és benéztem a kerítésen. Most jóval kisebbnek tetszett, és egészen közönséges, elhanyagolt teleknek. Hárman futkostunk, uralkodtunk, veszekedtünk, hancúroztunk ott a két öcsémmel nagyon kicsi korunk, az édesapánk halála óta vadócon, magunkra hagyva és - azt hiszem - boldogan. Kár, hogy a gyerekkor gazdagságából olyan keveset őriz meg az emlékezet: jeleneteket, apró eseteket, s azt is elváltozott formában, ahogyan azóta gondoltunk rá, életünkben néha emlegettük. Most, mikor tudom a későbbi sorsukat, visszaemlékszem rá, hogy Sándorka mindig szelídebb, elgondolkodóbb gyerek volt; lányos és ártatlan kislány. Vele, ha csak ketten voltunk együtt, egészen furcsa és fantasztikus játékot eszeltünk ki, és folytattuk - azaz továbbéltük minden alkalommal. Azt mondtuk, hogy mi valóságban mind a ketten a föld alatt lakunk titkos és sötét utak és folyosók közt, amiket kék és lila lámpák világítanak. Az én nevem Vulpaverga királyné s az övé Rombertáró király. Mi csak álruhában járunk itt a földön, s a grósz házában csak véletlen élünk; igazában nagyon fontos dolgaink vannak - ő tartja rendben a fák és virágok gyökerét odalenn, és igazgatja, hogy mikor essék az eső vagy a hó - nekem pedig ezer bajom, gondom van a virágok szagosításával, a sok rest és kényeskedő tündérrkével, akik mindig elfelejtik idejében kinyitni a bimbókat, lesúrolni reggelre a leveleket - s egyéb rendetlenséget csinálnak. Most úgy rémlik, valami német képeskönyv meséjéből eredt kezdetben ez a bolondság, de később mindjobban beleéltük magunkat, órák hosszat Vulpaverga-Rombertáró-nyelven beszélünk, és olyan apróra kiépítettük ezt az álomvilágot, hogy a végén már nyomasztónak éreztem, kényelmetlennek. "No, most

légy megint Sándor és én Magda!" - mondtam kelletlenül, de ő nem tágitott; nehezen tudott szabadulni ettől, és tovább is "felség"-nek szólított. Rendesen erővel kellett elmenekülnöm tőle.

Ilyenkor mindig Csabával álltam össze nagyobb, cinkos barátságra, és napokig szándékosan csúfoltam, lenéztem szegény Rombertáró királyt, noha a titkunkat egyszer sem árultam el. Tudtam, hogy majd megint visszatérek hozzá, de nekem kellett ez a megfrissülés. Csaba, aki "kunszt"-okat vezényelt a méhesnek támasztott lajtorján; akrobatásdit játsztunk akkor, ahogy a piaci komédiásbódében láttuk a cédulaház mögött. Majd dobni tanított verébre gumipuskából, vagy átmászott velem lopva a Hajdúsikátor felőli kőfalon. A megyeház régi bástyaoldala szögellt oda, és a mi kertfalunk orma darabon egymustrájú volt azzal. Tulajdon egy kőműves rakhatta valamelyik Zimán főispán idején.

(Kaffka Margit: Színek és évek)

<http://mek.oszk.hu/02000/02028/02028.htm>

1. A regény címe (*Színek és évek*) két kulcsszót tartalmaz, mely különböző formákban újra és újra feltűnik az elbeszélés folyamán. Értelmezzétek a cím és a mű viszonyát legtovább 150 szóban.
5 pont
2. Keressetek a regényben 5 életrajzi vonatkozást: öt párhuzamot Kaffka Margit családja és a regénybeli Pórtelky Magda családja között.
5 pont
3. Tervezzetek utcanévtáblát a *Zimán-ház* kertjére. Az elkészített táblát postázzátok.
5 pont
4. Rajzoljatok le egy A4-es lapra a kertben nyíló virágok közül négyet úgy, hogy herbáriumhoz hasonló címkével lássátok el mindegyiket, valamint a rajzok alapján meghatározhatók legyenek az ábrázolt növények.
8 pont
5. „...a föld alatt lakunk titkos és sötét utak és folyosók közt, amiket kék és lila lámpák világítanak.”
  - a. Mi a kék és lila lámpák fényszíne?
1 pont
  - b. Nevezzétek meg a fény legalább két fizikai jellemzőjét!
1 pont
  - c. Minek a segítségével láthatjuk a lila színt? Milyen technikát alkalmaznak a lila szín nyomtatására, a lila szín megjelenítésére a képernyőkön vagy a lila láng előállítására?
4 pont

6. Egy lajtorja 30° -os szöget zár be egy függőleges fallal. A támasztott lajtorja lába a faltól 1 m távolságra van. Mekkora a lajtorja hossza? **3 pont**
- 7.
- a. Mi a gumipuska? **1 pont**
  - b. Hogyan nevezik még a gumipuskát? **1 pont**
  - c. Mire használták a legrégebbi időkben a gumipuskát, és mire napjainkban? **2 pont**
  - d. Melyik írásban bukkan fel legelőször a gumipuska használat? **1 pont**
8. Kaffka Margit *Színek és évek* regényének kezdetén Pórtelky Magda a gyerekkoráról mesél. Készítsetek tévéinterjút az általatok ismert legidősebb személlyel gyerekkorának világáról. Fogalmazzatok meg öt kérdést, melyre interjúalanyotoknak válaszolnia kell, majd a felvételt szerkesszétek meg úgy, hogy ne haladja meg a 3 percet. Töltsétek fel a videót. **8 pont**

II. FELADATSOR

Már nem sok van hátra a karácsonyig, nagyon várom az angyalt. A karácsonyfát nekünk egy külön angyal fogja hozni, nem az, amelyik az ajándékokat, hanem egy másik, ennek a nevét is tudom, úgy hívják, hogy Szászmisi. Hallom, amikor anyáék éjszaka emelgetik, és azt mondják, hogy remélik, idén is olyan szép fát hoz, mint tavaly, csak idén szegénynek sokkal nehezebb dolga lesz, mert ezek betiltották az autóközlekedést, és be akarják tiltani a karácsonyt is, alig fogja tudni elhozni a fát, és akkor majdnem kimegyek, hogy elmondjam nekik, hogy ne aggódjanak, mert én már mindent elintézttem, pontosan megírtam az angyalnak, hogy mekkora fát kell hozni, és az autóközlekedés miatt se kell aggódni, mert az angyalok, azok nem autóval járnak, hanem repülnek, de tudom, hogyha kimegyek, akkor megszidnak, hogy mért nem alszom és mért hallgatózom, úgyhogy inkább nem megyek ki. Másnap reggel aztán, amikor bemegyek a nagyszobába, látom, hogy nekem lett igazam, mert kint, a félig beüvegezett erkélyen, a fehér szekrény és az üveg közé be van dugva egy összekötözött fenyőfa, és akkor gyorsan odamegyek az erkélyajtóhoz, és felállok a fotel karfájára, hogy jobban lássam, és akkor azt veszem észre, hogy nem egy fenyőfa van ott a szekrény és az üveg között, és nem is kettő, hanem mindjárt négy, és akkor kiáltok anyának és apának, hogy jöjjenek azonnal, nézzék meg, mi történt, az angyal már egy nappal előre elhozta a karácsonyfát. Biztos, hogy megkapta a levelem, és elszégyellte magát azért, mert tavaly nem ért fel a fa egész a plafonig, és ezért idén kárpótlásul mindjárt négy fát is hozott nekünk, úgyhogy minden szobába jutni fog egy, és még az előszobába is, olyan lesz az apartamentünk, mint egy nagy karácsonyfaerdő, hogy akármelyik szobába megyünk, mindenhol fenyőszag lesz, és csillagszórószag, és lehet, hogy ajándékot is négyszer annyit fog hozni az idén, mindegyik fa alá külön. Apa azt mondja, hogy az angyal biztos raktárnak használja az erkélyünket, biztos ide hozta hozzánk a nagymamáék fáját is, és az öcsibácsiék fáját is, és a keresztapáék fáját is, nagyon nagy dolog, és nagy titok, ne mondjam el senkinek, és az erkélyre meg aztán semmiképp se menjek ki, mert azt az angyal már elfoglalta magának.

(Dragomán György: Karácsonyfa)

<http://gyorgydragoman.com/?p=925>

1. A fenti történet karácsony előtt egy nappal játszódik. Vajon hogyan telt a karácsonyeste a novellabeli gyermek családjában? Írjatok naplőbejegyzést legtovább 150 szóban, amelyben a kisfiú beszámol a szentestéről. **5 pont**
2. A novellában szereplő gyermek mindennapjaihoz szorosan hozzátartoztak a következők:
porció
osztáparancsnok
páros/páratlan hétvége
Hebe
Megéneklünk, Románia
karszám
hazafias munka
üvegpénz
haza sólymai
Jó barát
Magyarázzátok meg a fenti fogalmakat egy-egy mondatban. **5 pont**
3. Keressetek olyan furcsaságokat a kommunizmus mindennapjaiból, amelyek mára már eltűntek, vagy egyenesen elképzelhetetlenek tűnnek. (pl. Télidőben minden délután 2-3 órányi áramszünet volt energiaspórlás céljából.) **0,5 pont/találat (max. 5 pont)**
4. Oldjátok meg a következő keresztrejtvényt, melynek témája a kommunizmus. **6 pont**
  1. Más néven leninizmus.
  2. Azon átmeneti időszak, melynek során a proletariátus képviselői a kezükbe ragadnak minden hatalmat a tőkés társadalmakban fennálló burzsoá állam lerombolása érdekében, ezzel lehetővé téve az átmenetet egy osztályok nélküli társadalomba.
  3. A kommunizmus _____ könyve. 1997-ben megjelent, hatalmas vitát kiváltó könyv.
  4. Az 1917. november 7-én Oroszország akkori fővárosában lezajlott forradalmi eseménysor hónapja a Juliánus-naptár szerint.

5. Ókori filozófus, akinek *Az állam* című művében jelenik meg először az az elképzelés, hogy létezhet ideálisan elrendezett társadalom.
6. _____-falvak. Díszvárosok/falvak a Szovjetunióban, amelyeket a külföldi látogatók megtévesztésére építettek.
7. Német társadalomtudós, író, filozófus, gondolkodó, politikai teoretikus családneve. Ő volt a *Kommunista kiáltvány* egyik társszerzője.
8. Marx és Engels tanainak összessége.
9. A parasztság grafikai jelképe a kommunizmusban.

A függőlegesen kapott szót használjátok mondatban a kommunizmus témában.

1.														

5. Készítsetek saját kezűleg, bármilyen anyagból legalább három karácsonyfadísz csapatonként! A díszeket postázzátok legkésőbb **december 20-ig.** **6 pont**
6. „...nem sok van hátra a karácsonyig, nagyon várom az angyalt”
  - a. Miért ünnepeljük a karácsonyt december 25-én? **2 pont**
  - b. Mikor van a csillagászati téli napforduló? **2 pont**
  - c. Mit szoktak helyezni a karácsonyfa tetejére napjainkban, és mit szimbolizál? **2 pont**
7. Hogyan jelenik meg a karácsony a képzőművészetben és a zenében? Adjatok legalább négy példát képzőművészeti alkotásra illetve zeneműre, melyek eltérő népektől erednek. **4 pont**

8. Egy A3-as méretű lapra sematikusán ábrázoljátok három eltérő népi kultúra karácsonyi szokásait. Legalább négy eltérő szokást (szertartást) tüntessetek fel mindegyiknél. **4 pont**
9. Írjatok egy legkevesebb hat soros karácsonyi verset! Adjatok címet a versnek, és legkésőbb **december 20-ig** küldjétek be! **4 pont**

A feladatok megoldásait minden csapat saját adatlapjára kell feltölteni a <http://bod.comunitas.ro> címre. Amennyiben a rendszer ezt valamilyen okból kifolyólag nem engedélyezné, emailben kérjük csatolni a magyaroktatas@magyaroktatas.ro címre.

A kreatív feladatokhoz (I. feladatsorból a 3., II. feladatsorból az 5., 9.) tartozó megoldásokat a következő címre kell postázni: **Fundația Comunitas, 400489 Cluj-Napoca, str. Republicii nr. 60.** (A borítékra kérjük ráírni: BÖD – Országos szintű vetélkedő középiskolások számára valamint a **csapat nevét**). A videót youtube-ra kell feltölteni, majd a youtube linket beírni a feladatlapra.

Figyelem! A II./5. és a II./9. feladatok beküldési határideje december 20!

FORMAI KÖVETELMÉNYEK¹ BETARTÁSA

10 pont

---

¹ A megoldások első oldala a feladatlap első, a megjelölt adatokkal kitöltött oldala. Kérjük, a megoldásokat az egyes feladatsorokban megadott szövegrészletek, valamint a feladatok szövege *nélkül*, a megadott sorrendet megőrizve küldjék be (ez utóbbi kérés nem vonatkozik az olyan feladatok megoldásaira, melyeket külön lapra kell elkészíteni). A szövegformázásra vonatkozó követelmények a következők: **betűtípus** Times New Roman, **betűméret** 12 pt, **igazítás** sorkizárt, **behúzás típusa** első sor, **értéke** 1,25 cm.